

Prof. dr hab. Roman Góral (1925-1989)

Rektor Akademii Medycznej w Poznaniu w latach 1972-1981

Urodził się 7 lipca 1925 roku w Lisikierzu na Lubelszczyźnie.

W okresie okupacji ukończył tajne Gimnazjum i Liceum w Garwolinie oraz zdał egzamin dojrzałości w ramach tajnego nauczania. Od początku roku 1943 do lipca 1944 był żołnierzem Kedywu Armii Krajowej, walczył między innymi w oddziale legendarnego kapitana „Ostoi”, Wacława Rejmaka. Po wyzwoleniu Lubelszczyzny wstąpił do Ludowego Wojska Polskiego i służył w nim do września 1946. W szeregach I Armii walczył o Warszawę, Toruń, Wał Pomorski i Szczecin.

W 1945 roku rozpoczął studia w Katedrze Medycyny Wojskowej na Uniwersytecie im. Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie. W 1946 roku przeniósł się na Wydział Lekarski Uniwersytetu Poznańskiego i tu w czerwcu 1951 roku uzyskał dyplom lekarza medycyny.

Pracę zawodową rozpoczął w 1948 roku, jeszcze jako student, w Zakładzie Fizjologii Człowieka UP, w którym był zastępcą asystenta, a następnie młodszym asystentem, do końca sierpnia 1951.

1 maja 1951 został wolontariuszem w II Klinice Chirurgicznej Akademii Medycznej w Poznaniu, we wrześniu 1951 objął w niej stanowisko młodszego asystenta, rok później został asystentem, 1 czerwca 1953 starszym asystentem, 1 lutego 1958 adiunktem, a 1 czerwca 1966 docentem etatowym.

Stopień doktora nauk medycznych uzyskał w roku 1960 na podstawie pracy pt. „Polipy żołądka. Zagadnienia przemiany złośliwej” na poznańskiej AM.

1 kwietnia 1970 roku został kierownikiem pierwszej w Polsce Kliniki Chirurgii Gastroenterologicznej, powstałej na skutek podziału II Kliniki Chirurgicznej. Pozostawał na tym stanowisku aż do swojej śmierci.

W roku 1970 został również zastępcą dyrektora Instytutu Chirurgii, a potem jego dyrektorem i pełnił tę funkcję do 1989 roku.

W 1954 roku ukończył specjalizację I stopnia z chirurgii, a specjalizację II stopnia w 1957.

Habilitował się na podstawie rozprawy pt. „Badania doświadczalne rewaskularyzacja wątroby i nerki” w 1964 roku.

6 lipca 1972 Rada Państwa nadała mu tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego, a tytuł profesora zwyczajnego w 1979 roku.

1 września 1972 został powołany przez ministra zdrowia i opieki społecznej na rektora Akademii Medycznej na kadencję 1972-1975. Pozostawał na tym urzędzie jeszcze przez dwie kolejne kadencje, od 1 września 1975 do 31 sierpnia 1978 oraz od 1 września 1978 do 31 sierpnia 1981.

Jego dorobek naukowy to 421 publikacji, których był autorem lub współautorem, oraz kilka monografii i podręczników.

Jego działalność naukowo-badawcza i kliniczna była ukierunkowana na dwa główne działy: patofizjologię oraz leczenie chirurgiczne chorób układu trawiennego i chorób endokrynologicznych. Zajmował się szczególnie chirurgią okrężnicy i odbytnicy, ale także leczeniem chirurgicznym wrzodów żołądka i dwunastnicy. Przeprowadzał szereg operacji rzadko lub w ogóle nie wykonywanych w Polsce. Opracował własny podział polipów jelita grubego. Jego osiągnięcia w leczeniu skrajnej otyłości należały do największych w Europie. Badał zagadnienia związane z patofizjologią i chirurgicznym leczeniem wola, nadczynności przytarczyc, choroby Cushinga, wyspiaka trzustki i gastrinoma. W ostatnich latach działalności podjął szerokie badania na temat roli antybiotyków w chirurgii, szczególnie problemu profilaktyki zakażeń pooperacyjnych.

Jest uważany za twórcę nowoczesnej chirurgii jelita grubego oraz prekursora ruchu stomijnego w Polsce. Był założycielem i pierwszym przewodniczącym powstałego w 1987 roku Polskiego Towarzystwa Opieki Nad Chorymi ze Stomią POL-ILKO, pierwszego stowarzyszenia o takim charakterze w Europie Środkowo-Wschodniej. Z jego inicjatywy w 1988 roku powstał Polski Klub Koloproktologii, którego również był pierwszym prezesem.

Był członkiem Komitetu Nadzoru Specjalistycznego ds. Chirurgii, członkiem Zarządu Głównego i prezesem Towarzystwa Chirurgów Polskich, wiceprezesem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii, założycielem i prezesem Klubu Koloproktologii Towarzystwa Chirurgów Polskich, honorowym członkiem Towarzystwa Chirurgów Wileńskich, członkiem korespondentem Towarzystwa Chirurgów NRD.

Był doktorem honoris causa Uniwersytetu im. Marcina Lutera w Halle-Wittenbergu i Uniwersytetu Wileńskiego.

Dwukrotnie był posłem na Sejm PRL z ramienia PZPR – w kadencji 1976-1980 oraz 1980-1985.

Odnaczony Krzyżem Kawalerskim Odrodzenia Polski z Gwiazdą, Krzyżem Kawalerskim (1973) i Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Armii Krajowej, czterokrotnie Medalem Wojska AK, Krzyżem Partyzanckim (1969), Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem 30- i 40-lecia PRL, Medalem Zwycięstwa i Wolności (1969), Złotym Krzyżem Zasługi (1970), Odznaką Grunwaldzką (1945), Odznaką „za wzorową pracę w służbie zdrowia” (1973).

Zmarł 15 kwietnia 1989 roku w Poznaniu. Został pochowany Cmentarzu Junikowskim.

Na podstawie: akta osobowe; *Prof. dr hab. Roman Góral (1925-1989)*, w: Jan Hasik, Adam Wasilkowski, Ryszard Stangierski, *Szpital akademicki im. Heliodora Święcickiego w Poznaniu. 50 lat dziejów powojennych (1947-1997)*, Poznań 1998; P. Stajgis, *Roman Góral (1925-1989)*, w: *Księga pamiątkowa w 80-lecie uniwersyteckiego Wydziału Lekarskiego w Poznaniu. Studia i materiały*, pod red. R. K. Meissnera, Poznań 2001, s. 137-139; Archiwum danych o posłach parlamentu RP; serwis Publicznych Centrów Onkologii; Tadeusz Świtata, *Rektorzy poznańskich uczelni. Prof. dr hab. Roman Góral – rektor Akademii Medycznej*, „Kronika miasta Poznania”, 1973, nr 1; *25 lat Akademii Medycznej w Poznaniu (1950-1975)*, pod red. R. Górala, Poznań 1974; *Kronika Uniwersytetu Poznańskiego za lata akademickie 1945-1954/55*, Poznań 1958; *Kronika Akademii Medycznej w Poznaniu od 1 stycznia 1950 r. do 30 września 1957*, Poznań 1959, t. I